

STANOVISKO ÚRADU NA OCHRANU OSOBNÝCH ÚDAJOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Doručovanie písomností v správnom konaní a nazeranie do administratívneho spisu

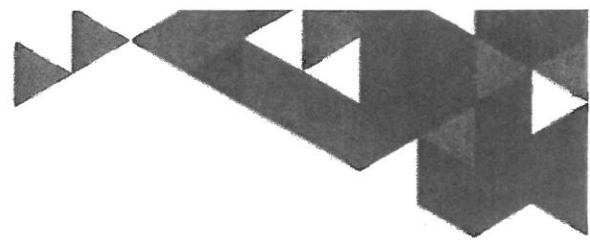
V poslednom období sa na Úrad obrátilo mnoho obcí a miest s požiadavkami ohľadne správneho postupu pri doručovaní písomností v správnom konaní (najmä písomností, ktorými samotné správne konanie začína a rozhodnutí vo veci samej) a pri nazeraní do spisového materiálu vedeného v rámci správneho konania, s ohľadom na ochranu osobných údajov.

Pokiaľ ide o doručovanie písomností, otázky obcí a miest sa týkali najmä problematiky doručovania rozhodnutí s viacerými účastníkmi správneho konania a doručovania písomností prostredníctvom verejnej vyhlášky.

Vo vzťahu k doručovaniu je potrebné uviesť, že ide o inštitút, ktorý má nezastupiteľné miesto v správnom konaní, nakoľko bez riadneho doručenia právnymi predpismi vymedzených písomností v správnom konaní, nie je možné toto konanie začať, v už začatom správnom konaní postupovať ako ani správne konanie ukončiť. Písomnosti v správnom konaní správny orgán účastníkom správneho konania zasiela v plnom znení, bez úprav, nakoľko od obsahu týchto písomností sa odvíja aj samotný priebeh správneho konania a účastník správneho konania má zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) priznané rôzne práva a povinnosti, ktoré sa viažu na skutočnosti zistené v správnom konaní a vo väčšine prípadov obsiahnuté v týchto písomnostiach (napr. právo vyjadrovať sa k podkladom potrebným pre vydanie rozhodnutia, navrhovanie dôkazov, právo podať odvolanie, žalobu a pod.). Zásahom správneho orgánu do písomností oznámených účastníkovi správneho konania (napr. prostredníctvom anonymizácie osobných údajov ďalších účastníkov správneho konania v rozhodnutí), by mohlo dôjsť k zmareniu účelu jednotlivých práv účastníka správneho konania (napr. účastník správneho konania by nemohol spochybníť niektoré skutočnosti a pod.). **Písomnosti (vrátane rozhodnutia), ktoré sú obsahom administratívneho spisu v konkrétnom správnom konaní a ktoré sa doručujú účastníkom dotknutého správneho konania, ku ktorým má tento účastník konania podľa správneho poriadku vždy právo vyjadriť sa, sa doručujú bez zásahu zo strany správneho orgánu do týchto písomností, t. z. v neanonymizovanej podobe.**

Doručovanie verejnou vyhláškou je popri doručovaní do vlastných rúk ďalším spôsobom doručovania písomností v správnom konaní. Správny poriadok ustanovuje konkrétne podmienky, kedy sa doručenie verejnou vyhláškou použije. Podľa § 26 správneho poriadku sa použije takáto forma doručovania a) keď účastníci správneho konania nie sú známi, b) keď pobyt účastníkov správneho konania nie je známy alebo c) pokiaľ tak ustanoví osobitný predpis [napr. zákon č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov]. Dotknuté ustanovenie upravuje aj ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby bola písomnosť takýmto spôsobom riadne doručená.

Doručovanie do vlastných rúk rovnako ako aj doručovanie verejnou vyhláškou sú rovnocenné formy doručovania písomností v správnom konaní, preto obdobne platí vyššie uvedené, a teda písomnosti doručované v správnom konaní formou verejnej vyhlášky sa doručujú v neanonymizovanej podobe.

Ďalšou obdobnou problematikou je nazeranie do administratívneho spisu. Nazeranie do spisu je jedným zo základných práv účastníka správneho konania, ktoré si môže uplatniť kedykoľvek v priebehu správneho konania. Prostredníctvom tohto práva sa účastník správneho konania oboznamuje s podkladmi pre vydanie rozhodnutia. Nakoľko má rozhodnutie vo veci právne účinky, ktorými zasahuje do právneho postavenia účastníkov správneho konania, je nevyhnutné, aby sa účastník správneho konania oboznámil so všetkými skutočnosťami v plnom rozsahu a aby mal tak možnosť sa k všetkým týmto skutočnostiam vyjadriť (vrátane prípadných osobných údajov). K porušeniu práva na nazeranie do spisu by mohlo dôjsť mechanickým zásahom zo strany správneho orgánu, ktorý by účastníkovi správneho konania uplatňujúcemu si toto právo podľa správneho poriadku poskytol k nazretiu anonymizovaný administratívny spis. **Účastník správneho konania má v zmysle uvedeného z pohľadu ochrany osobných údajov právo nazerať do spisu, ktorý nie je anonymizovaný, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje inak (napr. § 100 ods. 6 zákona č. 18/2018 Z. z. o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov¹).**

Vo vzťahu k doručovaniu písomností ako aj k nazeraniu do administratívneho spisu sa javí problematickou tretia kategória účastníka správneho konania vymedzená v § 14 ods. 1 správneho poriadku. Podľa tohto ustanovenia je účastníkom správneho konania aj ten, kto tvrdí, že môže byť rozhodnutím vo svojich právach a právom chránených záujmoch alebo povinnostiach priamo dotknutý, a to až do času, kým sa nepreukáže opak. Takáto kategória účastníka správneho konania je rovnocenná s ďalšími kategóriami účastníkov správneho konania vymedzenými v § 14 správneho poriadku a prináležia mu rovnaké práva a povinnosti ako ostatným účastníkom správneho konania, a to až do času, kým správny orgán právoplatne rozhodne o jeho vylúčení zo správneho konania. **Z tohto dôvodu sa aj vo vzťahu k takémuto účastníkovi správneho konania postupuje vyššie uvedeným spôsobom tak pri doručovaní ako aj pri uplatňovaní práva nazerať do administratívneho spisu.**

Dávame do pozornosti, že v oboch prípadoch tým, že dôjde k zverejneniu alebo sprístupneniu osobných údajov v rámci doručovaných písomností resp. v rámci podkladov, ktoré sú poskytnuté k nazretiu, **osobné údaje obsiahnuté v týchto písomnostiach nestrácajú status osobného údaju a pre ich prípadné ďalšie spracúvanie je potrebné disponovať primeraným právnym základom** v zmysle čl. 6 Nariadenia² resp. § 13 zákona č. 18/2018 Z. z.

¹ Podľa § 100 ods. 6 zákona č. 18/2018 Z. z. *ak návrh neobsahuje požiadavku na utajenie totožnosti navrhovateľa, úrad vybaví návrh bez utajenia osobných údajov uvedených v návrhu. Ak je v návrhu požiadavka na utajenie totožnosti, ale charakter návrhu neumožňuje jej vybavenie bez uvedenia niektorého údaja o osobe, ktorá návrh podala, úrad po zistení tejto skutočnosti o tom navrhovateľa upovedomí, pričom ho zároveň upozorní, že v návrhu bude pokračovať, len ak navrhovateľ v určenej lehote udelí úradu súhlas s uvedením údaja alebo údajov o svojej osobe potrebných na vybavenie návrhu.*

² Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (všeobecné nariadenie o ochrane údajov).

